

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Centrumplan Eerbeek

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

23 november 2017 / projectnummer: 3029

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

De gemeente Brummen wil verschillende ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken in Eerbeek. Het gaat om vernieuwing en uitbreiding van de (papier)industrie, woningbouw en versterking van het centrum. Hiervoor moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. Voor de besluitvorming hierover door de gemeenteraad is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (hierna: de Commissie) signaleerde in een eerder advies² dat in het MER informatie ontbrak die van belang is voor de besluitvorming. Zij adviseerde deze informatie aan te vullen voorafgaand aan de besluitvorming over het bestemmingsplan. Deze aanvulling is op 13 oktober 2017 aan de Commissie toegestuurd. In dit advies geeft de Commissie aan of het MER en de aanvulling tezamen voldoende informatie geven om een goed onderbouwd besluit te nemen over het bestemmingsplan.

Wat blijkt uit het MER en de aanvulling

Het MER beschrijft drie alternatieven voor het Centrumplan Eerbeek. Het eerste alternatief, waarin wordt uitgegaan van bronmaatregelen bij de (papier)industrie, levert de meeste milieuwinst op het gebied van geur en geluid. Het tweede alternatief, waarin wordt uitgegaan van een volledige inpassing van de woningbehoefte, leidt tot een vergroting van het aantal gehinderden. Het derde alternatief, dat als een tussenvorm tussen de twee uitersten beschouwd kan worden, is vertaald naar het voorkeursalternatief. In het voorkeursalternatief worden zoveel mogelijk woningen in het “centrum” gepland, op een zodanige manier dat er zo weinig mogelijk geurghinderden bij komen. Daarmee is in het MER gezocht naar mogelijkheden om het woon- en leefklimaat te verbeteren.

Door de realisatie van het plan wordt het aantal woningen in het geurbelaste deel³ van Eerbeek groter, maar er vindt wel een beweging plaats van de meest belaste plekken naar iets minder belaste plekken. De geluidsbelasting zal ook toenemen door uitbreidingen van bedrijfsmatige activiteiten en toename van het vrachtverkeer. Hoe groot de geur- en geluidbelasting daadwerkelijk wordt, hangt af van de invulling die het Burgersterrein uiteindelijk krijgt: woningen of bedrijven.

Uit het MER blijkt dat de realisatie van het plan kan leiden tot een toename van stikstofuitstoot. Dit kan negatieve effecten hebben op kwetsbare natuur van onder andere de Veluwe. In het MER en de aanvulling zijn maatregelen beschreven om dit te voorkomen of te verminderen. Omdat voor de verkeerstoename als gevolg van de woningbouw geen maatregelen mogelijk zijn, zal het plan desondanks tot een toename van stikstofdepositie op de Veluwe leiden.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3029](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Zie het voorlopig advies, uitgebracht op 2 oktober 2017

³ Binnen de geurcontour van 1,5 ou(e)/m³.

Wat is het oordeel over het MER en de aanvulling

De aanvulling gaat systematisch in op alle ontbrekende punten die de Commissie in haar eerdere advies heeft genoemd:

- In de aanvulling is een nieuwe samenvatting opgenomen die een betere afspiegeling van het MER en het ontwerp-bestemmingsplan geeft.
- De definitie van het tweeledig gebruikte begrip “centrum” is voldoende verduidelijkt en er is duidelijk gemaakt dat in het MER de maximale (‘worst case’) effecten zijn beschreven.
- De Commissie vindt dat in de aanvulling voldoende is aangetoond dat stikstofuitstoot die direct het gevolg is van de woningen kan worden voorkomen, als er voor gezorgd wordt dat de nieuwe woningen gebruik maken van aardwarmtepompen of stadverwarming in plaats van aardgas of andere brandstoffen. Voor de bijdrage van het verkeer als gevolg van de woningbouw zijn geen maatregelen beschreven.

De Commissie concludeert dat het MER de toename van de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuur goed beschrijft. In het MER en de aanvulling zijn de denkbare maatregelen beschreven waarmee de depositie kan worden voorkomen of verminderd. Voor de stikstofdepositie die dan nog resteert, zal een adequate oplossing gevonden moeten worden binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel over het MER en de aanvulling toe. Per aspect is eerst een korte samenvatting gegeven van het oordeel over het MER en vervolgens wordt het oordeel over de aanvulling toegelicht. Voor een uitgebreide toelichting op het oordeel over het MER wordt verwezen naar het voorlopige toetsingsadvies van 2 oktober 2017.

2.1 Definitie centrum en locatie woningen

De Commissie vond dat de onderverdeling van het plangebied in “centrum” en overige gebieden niet eenduidig werd gebruikt. Dit is van belang omdat voor het centrum en andere gebieden specifieke doelstellingen voor woningbouw zijn geformuleerd. Door de onduidelijkheid hierover kon niet goed worden vastgesteld in hoeverre de alternatieven voldoen aan de doelstelling om het centrumgebied te versterken. Verder vond de Commissie de keuze voor het voorkeursalternatief niet goed navolgbaar, vooral omdat daarin gekozen wordt relatief veel woningen in geurbelast gebied te bouwen. In de effectbeoordeling waren de gevolgen van deze keuze onvoldoende te herleiden.

In de **aanvulling** is het centrum op twee manieren gedefinieerd en vervolgens is er een consequente benaming gehanteerd voor de verschillende vormen. De te bouwen woningaantallen per locatie zijn ook eenduidig weergegeven. Daarmee is navolgbaar wat er wordt voorgesteld. Ook de keuze voor het voorkeursalternatief is nader toegelicht. De bouw van meer woningen in hoogbelast gebied wordt verklaard uit de ambitie om zoveel mogelijk woningen binnen redelijke afstand van het centrum te bouwen. Volgens de aanvulling is de extra geurbelasting die hierdoor ontstaat te beperkt om tot een andere effectbeoordeling te komen. Dit geldt

naar het oordeel van de Commissie dan ook voor de effectbeoordeling van de ruimtelijke kwaliteit, maar er is voldoende aandacht besteed aan de wijze van beoordelen en de beoordeling van het effect is nu navolgbaar.

2.2 Maximale invulling bestemmingsplan en MER

In het ontwerp-bestemmingsplan is een aantal zaken open gelaten, waardoor onduidelijk blijft hoe het gebied zich zal ontwikkelen. Een voorbeeld hiervan is de bestemming van het Burgersterrein: dit kan zowel worden ontwikkeld tot bedrijventerrein als tot woningen in milieubelast gebied. Deze ontwikkelingen kunnen een groot verschil maken in milieueffecten. De Commissie kon op basis van het MER en de bijlagen daarvan niet vaststellen of daarin is uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het plan en of daarmee de 'worst-case' effecten zijn beschreven.

In de **aanvulling** is een toelichting opgenomen over de mogelijkheden die de verschillende alternatieven bieden. Daaruit blijkt dat de maximale mogelijkheden die het ontwerp-bestemmingsplan biedt in het MER zijn beschreven; deze komen overeen met alternatief 3A. De 'worst case' effecten van het plan zijn daarmee voldoende in het MER beschreven.

De aanvulling maakt ook duidelijk dat het ontwerp-bestemmingsplan in de huidige vorm niet overeen komt met het in het MER beschreven voorkeursalternatief. Het ontwerp-bestemmingsplan biedt ruimere mogelijkheden dan het voorkeursalternatief, door de optie om op het Burgersterrein woningen te realiseren. Uit de aanvulling blijkt ook dat de gemeenteraad overweegt deze optie uit het plan te schrappen, waarmee het plan in overeenstemming zou zijn met het voorkeursalternatief.

2.3 Stikstofdepositie en natuur

In de buurt van Eerbeek heeft een aantal beschermde natuurgebieden, zoals de Veluwe⁴, last van de hoeveelheid stikstof die in het gebied neerkomt. Voor deze zogenaamde Natura 2000-gebieden is bepaald hoeveel stikstof de planten en dieren in het gebied nog kunnen verdragen. Op dit moment wordt in het Natura 2000-gebied Veluwe deze grens al overschreden. Elke toename van stikstof – hoe klein ook – die in het gebied terecht komt, leidt tot verdere overbelasting en heeft meteen een negatief effect. Voor de aanpak van de stikstofproblemen is door het Rijk het Programma Aanpak Stikstof (PAS) ontwikkeld. Hiermee worden maatregelen getroffen om effecten van stikstof te beperken en wordt daarnaast 'ontwikkelruimte' geboden aan de economie/maatschappij.

Omdat al veel ontwikkelruimte vanuit het PAS voor de Veluwe is gebruikt, is in de huidige situatie voor een toename boven de 0,05 mol/ha/jaar op een gevoelig habitatype al een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Uit het MER blijkt dat de diverse ontwikkelingen uit het Centrumplan Eerbeek tezamen leiden tot een toename van

⁴ Naast op de Veluwe komen in de Natura 2000-gebieden Rijntakken en Landgoederen Brummen ook stikstofgevoelige habitats voor. Uit het MER blijkt dat ook daar effecten kunnen optreden, maar deze zijn beperkter dan de effecten op de Veluwe.

stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Volgens de Passende beoordeling bedraagt de maximale toename op het dichtst bijgelegen stikstofgevoelige habitattypen in de Veluwe als gevolg van het plan 3,9 mol/ha/jaar.

In het MER is voor veel onderdelen van het plan aangetoond dat een toename van stikstofemissie door extra maatregelen kan worden voorkomen óf is hiervoor ontwikkelruimte aangevraagd binnen het PAS. Dit geldt niet voor de woningbouwlocaties. Extra uitstoot vanuit woningen en door de bijbehorende toename van (personen)verkeer kan leiden tot aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Het MER beschrijft geen maatregelen die deze aantasting kan voorkomen.

In de **aanvulling** is aangegeven dat emissie van stikstof die direct afkomstig is vanuit de woningen voorkomen kan worden door er voor te zorgen dat de nieuwe woningen gebruik maken van aardwarmtepompen of stadverwarming in plaats van aardgas of andere brandstoffen. Voor de bijdrage van het verkeerstoename als gevolg van de woning zijn geen maatregelen beschreven.

In het MER en de aanvulling zijn de woningbouwlocaties als aparte projecten beschouwd. Het verkeer van en naar de Kerstenlocatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de Veluwe van 0,04 mol/ha/jaar. Andere locaties leiden tot een geringere toename. In het MER en de aanvulling wordt geconcludeerd dat de depositie daardoor per project onder de grenswaarde van het PAS blijft. De Commissie constateert op basis van de Passende beoordeling dat de toename van het verkeer door alle ontwikkelingen tezamen leidt tot een toename van de depositie op de Veluwe van circa 0,2 mol/ha/jaar.

De Commissie concludeert dat het MER de toename van de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuur goed beschrijft. In het MER en de aanvulling zijn maatregelen beschreven waarmee de depositie kan worden voorkomen of verminderd. Voor de stikstofdepositie die dan nog resteert – waarvoor geen mitigerende maatregelen mogelijk zijn – zal een adequate oplossing gevonden moeten worden binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

2.4 Samenvatting

Door de omvang van het MER en de vele bijlagen van het bestemmingsplan is de milieu-informatie niet makkelijk toegankelijk voor besluitvormers en een breed publiek. De Commissie adviseerde een nieuwe samenvatting op te stellen, om daarmee voor besluitvormers en publiek inzichtelijk te maken welke keuzes uiteindelijk zijn gemaakt en welke motiveringen daaraan ten grondslag liggen.

In de **aanvulling** is een nieuwe samenvatting van het MER opgenomen. De samenvatting geeft weliswaar een juiste en volledige afspiegeling van het MER en het ontwerp-bestemmingsplan, maar blijft moeilijk toegankelijk. In bijlage 2 van de Aanvulling is in een tabel een overzicht gegeven van alle bijlagen en welke bijlage bij welk cluster hoort.

- De Commissie adviseert om in het definitieve bestemmingsplan de hoofdkeuzes die op basis van het MER gemaakt worden helder uiteen te zetten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Hoe toetst de Commissie?

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Wie zit er in de werkgroep?

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Carla Anzion

Sjef Jansen

Pieter Jongejans (secretaris)

Roeland van Kerkhoff

Rudy Rabbinge (voorzitter)

Wat is het besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?

Het besluit over wijziging van het bestemmingsplan

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r. <http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer> geven aan wanneer dit het geval is. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteiten C20.1/2, D20.1-3, D11.3, D11.2. Ook de Passende beoordeling, die nodig is vanwege mogelijke effecten op Natura 2000 -gebieden, maakt een m.e.r.-procedure noodzakelijk.

Wie besluit over Centrumplan Eerbeek?

De gemeenteraad van Brummen, zij zijn bevoegd gezag.

Wie neemt het initiatief?

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brummen

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 25 augustus 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen, gelezen en voor zover relevant voor het milieueffectrapport in haar advies verwerkt.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt en eerdere adviezen van de Commissie, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3029](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

